Fagor Ederlan Slovensko a.s., Priemyselná 12, 965 63 Žiar nad Hronom

Zníženie emisií zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia spoločnosti Fagor Ederlan Slovensko a.s.

Oznámenie o zmene činosti

Vypracované podľa zákona NR SR č. 24 / 2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Vypracoval : Enviroservis, s.r.o. Žiar nad Hronom

Žiar nad Hronom
jún 2018

OBSAH

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI 4

I.1. NÁZOV 4

I.2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO 4

I.3. SÍDLO 4

I.4. KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA 4

I.5. KONTAKTNÁ OSOBA, MIESTO NA KONZULTÁCIE 4

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 5

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 6

III.1 UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI 6

III.2 STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA 6

III.2.1 Základné údaje o navrhovanej činnosti 6
III.2.2 Opis technického riešenia navrhovanej činnosti 6
III.2.3 Opis technologického riešenia navrhovanej činnosti 6

III.2.4 POŽIADAVKY NA VSTUPY 8

III.2.4.1 Záber pôdy 8
III.2.4.2 Ochranné pásma stavieb a infraštruktúry 8
III.2.4.3 Spotreba vody 8
III.2.4.4 Ostatné surovinové a energetické zdroje 8
III.2.4.5 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru 8
III.2.4.6 Nároky na pracovné sily 8

III.2.5 ÚDAJE O VÝSTUPOCH 9

III.2.5.1 Ovzdušie 9
III.2.5.2 Odpadové vody 9
III.2.5.3 Odpady 9
III.2.5.4 Hluk a vibrácie 9
III.2.5.5 Žiarenie a iné fyzikálne polia 9
III.2.5.6 Teplo, zápach a iné výstupy 9
III.2.5.7 Očakávané vyvolané investície 9
III.2.5.8 Významné terénne úpravy a zásahy do krajiny 10

III.3 PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSŤAMI V DOTKNUTOM ÚZEMÍ A MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRIÍ VZHĽADOM NA POUŽITÉ LÁTKY A TECHNOLÓGIE 10

III.4 DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV 10

III.5 VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE 10

III.6 SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ10

III.6.1 Charakteristika zdrojov znečistenia a ich vplyv na životné prostredie 10
III.4.2. Celková kvalita životného prostredia človeka a súčasný zdravotný stav obyvateľstva 12

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH 15

IV.1 ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 15

IV.1.1 Vplyvy na prírodné prostredie 15

IV.1.1.1 Vplyvy na horninové prostredie a reliéf krajiny 15
IV.1.1.2 Vplyvy na ovzdušie 15
IV.1.1.3 Vplyvy na vody (podzemné aj povrchové) 15
IV.1.1.4 Vplyvy na pôdu 16
IV.1.1.5 Vplyv na biotu 16

IV.1.2. Vplyvy na krajinu 16

IV.1.2.1 Vplyvy na krajinnú štruktúru a jej stabilitu 16
IV.1.2.2 Vplyvy na scenériu krajiny a ochranu prírody 16

IV.1.3 Vplyvy na obyvateľstvo, sídla a socioekonomickú sféru 16

IV.1.3.1 Vplyvy na obyvateľstvo a urbanizáciu krajiny 16
IV.1.3.2 Vplyvy na kultúrno -historické pamiatky 16
IV.1.3.3 Vplyvy na poľnohospodársku výrobu a lesné hospodárstvo a priemyselnú výrobu 16
IV.1.3.4 Vplyvy na vodné hospodárstvo 16
IV.1.3.5 Vplyvy na dopravu , inú infraštruktúru, služby a cestovný ruch 17

IV.2 HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK 17

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE 18

VI. PRÍLOHY 19

VII. DÁTUM SPRACOVANIA 20

VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA 20

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA 20

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1. NÁZOV

Fagor Ederlan Slovensko, a.s.

I.2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

36 022 934

I.3. SÍDLO

Priemyselná 12
965 63 Žiar nad Hronom

I.4. KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Joseba Agirre - riaditeľ Fagor Ederlan Slovnesko, a.s.
Priemyselná 12
965 63 Žiar nad Hronom
Tel.: 045/601 55 01

Ing. Ján Slašťan – Vedúci tlakovej zlievarne
Priemyselná 12
965 63 Žiar nad Hronom
e-mail : jan.slastan@fagorederlan.sk
Tel.: 045/601 55 00 , 902 907 306

RNDr. Tomáš Krajči **- a**utorizovaný bezpečnostný technik
Priemyselná 12
965 63 Žiar nad Hronom
e-mail : tomas.krajci@fagorederlan.sk
Tel.: 0902 907 313

Marek Kováč - technik elektro
Priemyselná 12
965 63 Žiar nad Hronom
Tel.: 0902 907 326

I.5. KONTAKTNÁ OSOBA, MIESTO NA KONZULTÁCIE

Ing. Miriam Ťahúňová, konateľ Enviroservis, s.r.o.
Enviroservis, s.r.o.
Priemyselná 12
965 63 Žiar nad Hronom
E-mail: tahunova.miriam@zsnp.sk
Tel.: 045/601 2210, 0902 907 048

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Zníženie emisií zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia spoločnosti Fagor Ederlan Slovensko a.s.

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

III.1 UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

kraj : Banskobystrický
okres : Žiar nad Hronom
obec : Ladomerská Vieska
katastrálne územie : 877 689 Vieska
parc.č. pozemkov: 714, 633/1

Miesto realizácie zníženia emisií zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia je v priemyselnom parku v existujúcich priestoroch spoločnosti Fagor Ederlan Slovensko, a.s. Konkrétna lokalizácia je v hale tlakovej zlievarne súp. č. 915 na parcele č. 714.

III.2 STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA

III.2.1 Základné údaje o navrhovanej činnosti

V spoločnosti Fagor Ederlan Slovensko, a.s. prebieha výroba tlakových odliatkov hliníka. V súčasnosti je zabezpečená výroba Al tlakových odliatkov na 10 kompletných integrovaných pracoviskách, kde srdcom každého pracoviska je tlakový lis s tlačnou silou 12 000-23 000 kN. Každé integrované pracovisko je vybavené tlakovým lisom a periférnymi zariadeniami. Integrované pracoviská tlakového liatia sú osadené v jestvujúcej hale SO 512, p.č. 714 , k.ú. Vieska. Ročne sa vyrobí na týchto pracoviskách celkom ~ 1 130 460 ks /rok odliatkov rôzneho tvaru a priemernej hmotnosti ~5,5 kg/kus. Odliatky sú vyrábané zo štandardnej zliatiny Al (napr. DIN 226) alebo podľa požiadavky zákazníka. Pri procese odlievania – výroby tlakových odliatkov z hliníka, vznikajú emisie vodných pár nasýtené olejovými aerosólmi, ktoré sa požívajú pri ošetrení formy, pri mazaní piesta tlakového lisu a časť TZL, ktoré sa dostávajú do ovzdušia ako emisie TZL a organických látok vo forme olejovej hmly. Predmetom riešenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti je osadenie zariadenia nad jestvujúce lisy, ako príslušenstva k lisom, pre zachytenie fugitívnych emisií, ktoré sa uvoľňujú počas lisovania hliníka pri výrobe tlakových odliatkov. Toto zariadenie bude umiestnené priamo nad každým tlakovým lisom integrovaného pracoviska do miesta vzniku fugitívnych emisií. Každé pracovisko je osadené decentralizovaným odsávacím zariadením. Celkový počet pracovísk, na ktorých má byť inštalované decentralizované odsávacie zariadenie je 10.

Odsávací výkon:	15 000 m^3/hod	
Garantovaná výstupná koncentrácia:	TZL	0,5 mg/Nm^3
	organické látky	1,0 mg/m^3

III.2.2 Opis technického riešenia navrhovanej činnosti

Celý objekt výroby v spoločnosti Fagor Ederlan Slovensko, a.s. je jednopodlažný, obdĺžnikového pôdorysu. Decentralizované odsávacie zariadenia budú umiestnené v jestvujúcej železobetónovej hale, v ktorej sú umiestnené integrované odlievacie pracoviská. Pre ich inštaláciu nie je potrebné riešiť žiadne stavebné úpravy.

III.2.3 Opis technologického riešenia navrhovanej činnosti

Za účelom zníženia fugitívnych emisii z pracovného priestoru a zníženia podielu tvorby olejovej hmly a TZL bolo navrhnuté organizované zachytávanie týchto látok priamo nad miestom ich vzniku.

Princíp riešenia odsávania je nad každým lisom rovnaký. Odsávanie vo forme príslušenstva k tlakovému lisu bude riešené priamo nad jeho pevnou a pohyblivou časťou v mieste, kde je riešený samotný proces odlievania a ošetrenia formy. Nad uvedenú časť bolo navrhnuté osadiť odsávací nástavec, kde budú organizovane odvádzané vzdušniny do filtračného systému, kde budú následne vyčistené a vracané späť do výrobnej haly. Takto je navrhnuté čistenie od každého integrovaného pracoviska samostatne. Filtračný systém bude zachytávať a odlučovať fugitívne plyny vo forme olejovej hmly a prachu ktoré sa tvoria z ošetrenia formy a piesta a čiastočne aj z tekutého Al.
Pre tlakový lis o tlačnej sile pracovísk 1600÷2300 t (celkove 9 ks) je navrhnutý systém odsávacieho zariadenia pre každý lis samostatne – decentralizovaný systém o výkone min. 15 000 m^3/hod. Vzdušniny ako fugitívne emisie sú vháňané cez filtračnú sadu, v ktorej sa zbavujú olejových výparov a pevných častíc. Filtračná sada je tvorená 2 elektrostatickými filtrami a mechanickým odlučovacím zariadením. Odlučovanie fugitívnych emisii nad tlakovým lisom IDRA 1200 navrhujeme systém čistenia vzdušnín odvodom z odsávacieho nástavca cez systém filtrácie, kde vzdušniny sú odsávané cez ventilátory o výkone 10 000 m3/h.Vzdušniny budú po vyčistení vracané tiež späť do výrobnej haly. Princíp odlučovania a čistenia vzdušnín je pre každé integrované pracovisko nad tlakovým lisom rovnaký.

Odsávacie nástavce vo forme krytu budú riešené ako dvojdielne t.j. pevná a pohyblivá časť. Návrh odsávacieho nástavca nad lisom zohľadňuje výšku nástavca vzhľadom na manipuláciou s formou pri jej výmene a možnosť odsunutia pohyblivého nástavca zasunutím do priestoru pevného nástavca, aby mohla byť vykonaná prípadná výmena formy, alebo jej oprava. Odsávací nástavec bude osadený na samostatnej konštrukcii, kde musí byť zabezpečený prístup k filtračnej sade a k ošetrovaču formy. Navrhnutá bola 3-násobnú filtráciu pre čistenie vzdušnín.

Zariadenie bude vybavené sadou istiacich a kontrolných údajov a meraní, ktoré budú sledované elektronicky, kde sa sleduje prípadný nárast teploty v sacom potrubí. V prípade prudkého stúpnutia teploty v odsávacom systéme bude prerušené odsávanie, požiarne klapky ovládané el. pohonom sa uzavrú a odsávanie bude prerušené. Zariadenie integrovaného pracoviska v automatickom režime bude prerušené a bude v poruche. Odsávanie bude možné spustiť až po odstránení poruchového stavu .

Odsávacie a filtračné zariadenia sa skladajú z ventilátorov umiestnených v hornej časti, skrine filtračného a čistiaceho systému a zbernej nádrže. Odpadové plyny od horizontálneho tlakového lisu prúdia skriňou filtračného systému zdola nahor. V predfiltri tvorenom kovovým odlučovačom sa zachytávajú častice tuhých znečisťujúcich látok vo výplni pleteniny z ušľachtilej ocele (hrúbka 50 mm). Vzdušnina ďalej prúdi cez bunky elektrofiltra, kde sú častice a aerosóly najprv ionizované silným elektrostatickým poľom. Nabité častice sú následne odlúčené na kolektorových doskách hornej a dolnej bunky elektrofiltra. Odlúčené častice oleja, tuku, sadzí, ako aj deliacich emulzií sa zachytávajú na filtračných doskách, zložených z lamiel. Prečistená vzdušnina je ešte dočisťovaná na ďalšom kovovom demisteri (filtračnej vložke). Výduchy z filtračných zariadení vedú späť priamo do pracovného prostredia haly. Výrobca filtračného systému garantuje koncentráciu znečisťujúcich látok v prečistenej vzdušnine 0.5 mg/Nm^3 pre TZL a 1 mg/m^3 pre org. látky. Vo filtračnom systéme odlúčené častice oleja, tuku a sadzí sú pravidelne čistené teplou tlakovou vodou. V procese mokrého čistenia zachytené znečisťujúce látky odtekajú do zbernej nádrže umiestnenej v spodnej časti filtračného zariadenia. Zachytené odpadové vody z nádrže budú odvádzané do zberného žľabu od tlakového lisu, kde sa zachytávajú obdobné odpadové látky z procesu lisovania a cez jestvujúci potrubný systém od lisov sú tieto odpadové vody dopravené do jestvujúcej deemulgačnej stanice, kde sa tieto vody čistia a likvidujú spolu s ostatnými takýmito odpadovými vodami. K pevnej časti odsávacieho nástavca bude na oceľovú konštrukciu osadená filtračná sada s odsávacími ventilátormi a sadou istiacich a riadiacich prvkov, ktorá zabezpečí čistenie vzdušnín. Umývanie a čistenie časti odlučovacieho filtra od olejových kvapôčiek a voskov bude pravidelne čistené horúcou vodou s pridaním biologicky odbúratelného saponátu podľa doporučení dodávateľa odsávacieho a čistiaceho systému. Pridávanie čistiaceho roztoku je v množstve 0.5-5% a je dávkovaný pomocou dávkovacieho

zariadenia do nádrže. Objem nádrže čistiaceho systému je 300l. Ohrev vody bude zabezpečený el. špirálmi, ktoré budú súčasťou dodávky filtračnej stanice a umývacieho systému. Preplach a čistenie filtračného systému bude pravidelne vykonávané počas pracovného cyklu. Predpokladaná spotreba vody na dopúšťanie týždenne na 1 pracovisko 200l/týždeň. Systém bude pravidelne čistený a plnený novou čistiacou vodou. Kompletné čistenie sa predpokladá 1x mesačne na pracovisko, alebo podľa potreby.

III.2.4 POŽIADAVKY NA VSTUPY

III.2.4.1 Záber pôdy

Realizácia zámeru si nevyžiada žiadny záber pôdy, nakoľko prebehne v už jestvujúcej hale so súp. č. 915 na parcele č. 714, ktorá je umiestnená v zastavanom území obce.

III.2.4.2 Ochranné pásma stavieb a infraštruktúry

Stavba nebude zasahovať do ochranných pásiem stavieb ani infraštruktúry. Na jednotlivé druhy ochranných pásiem vnútro areálovej infraštruktúry (vodovod, kanalizácia, káblové vedenia, plynovod), ktoré budú musieť byť rešpektované v ďalšom stupni dokumentácie , bude dodávateľ stavby upozornený pri odovzdaní staveniska.

Ochranné pásma nebudú stavebnými prácami dotknuté a v súvislosti so zámerom sa ani nepredpokladá ich ovplyvnenie.

III.2.4.3 Spotreba vody

Prevádzka odsávacích a filtračných zariadení si vyžiada navýšenie spotreby pitnej vody ročne cca o 15 m^3 v porovnaní so súčasnou situáciou.

III.2.4.4 Ostatné surovinové a energetické zdroje

Odsávacia linka bude prepojená s linkou odlievania, pričom predpokladaný potrebný inštalovaný príkon z technológie odsávania bude komplet 31 kW, resp. 28 kW pre lis IDRA, 400V, 50 Hz.

Pre správne fungovanie umývania a čistenia časti odlučovacieho filtra od olejových zachyteného znečistenia je potrebné k horúcej vode dávkovať biologicky odbúrateľný saponát podľa doporučení dodávateľa odsávacieho a čistiaceho systému. Ročná spotreba saponátu sa predpokladá v množstve 5 m^3.

III.2.4.5 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

V rámci inštalácie odsávacích a filtračných zariadení nevznikajú žiadne nároky na dopravu a inú infraštruktúru.

III.2.4.6 Nároky na pracovné sily

Inštaláciou odsávacích a filtračných zariadení nie sú kladené požiadavky na nárast počtu pracovných síl.

III.2.5 ÚDAJE O VÝSTUPOCH

III.2.5.1 Ovzdušie

Každé integrované pracovisko tlakového liatia bude mať nad tlakovým lisom umiestnené odsávacie zariadenie, ktoré zabezpečí čistenie fugitívnych emisii a zachytávanie olejových výparov, hmiel a TZL. Vzdušniny po vyčistení budú vracané späť do pracovného priestoru a znečistené zaolejované vody, mazadlá a z časti aj TZL budú čistené v jestvujúcej deemulgačnej stanici. Vyčistená vzdušnina bude na výstupe po 3-násobnej filtrácii dosahovať kvalitu:

TZL do 0,5 mg/m^3
organické látky do 1,0 mg/m^3.

Pre 9 lisov bude navrhnuté odsávacie zariadenie s kapacitou 15 000m^3/h a pre lis IDRA 1200 je navrhnuté odsávacie zariadenie s kapacitou 10 000 m^3/h.

III.2.5.2 Odpadové vody

Odpadová zaolejovaná voda z decentralizovanej odsávacej jednotky sa bude vypúšťať v pravidelných intervaloch. Odpadové zaolejované vody zo zbernej nádržky čistiaceho systému budú pravidelne vypúšťané do zberného žľabu okolo tlakového lisu. Tieto vody spolu s ostatnými zaolejovanými vodami z integrovaného pracoviska liatia budú odvádzané spoločnými potrubnými jestvujúcimi cestami do jestvujúcej deemulgačnej stanice.

Predpokladané sumárne ročné navýšenie množstva odpadových vôd je cca 15 m^3.

III.2.5.3 Odpady

Prevádzkou odsávacích a filtračných zariadení budú vznikať odpady, ktoré je potrebné pravidelne likvidovať. Vzniknuté odpady navrhujeme v zmysle platnej Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. zaradiť pod katalógové číslo 13 05 01- tuhé látky z lapačov piesku a odlučovačov oleja z vody - kategória N Predpokladané ročné množstvo odpadu z riešeného uzla bude 19,5 t/r .

III.2.5.4 Hluk a vibrácie

Počas výstavby a prevádzky odsávacích a filtračných zariadení sa nepredpokladá zvýšená hladina hluku ani vibrácií.

III.2.5.5 Žiarenie a iné fyzikálne polia

Počas výstavby a prevádzky odsávacích a filtračných zariadení sa nepredpokladá vznik fyzikálnych polí ani elektromagnetického žiarenia.

III.2.5.6 Teplo, zápach a iné výstupy

Počas výstavby a prevádzky odsávacích a filtračných zariadení sa nepredpokladá produkcia tepla, zápachu ani iných výstupov.

III.2.5.7 Očakávané vyvolané investície

V súčasnom štádiu projektu vyvolané investície v súvislosti s realizáciou zámeru nie sú známe.

III.2.5.8 Významné terénne úpravy a zásahy do krajiny

Realizovanie zámeru si nevyžaduje žiadne terénne úpravy ani zásahy do krajiny.

III.3 PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSŤAMI V DOTKNUTOM ÚZEMÍ A MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRIÍ VZHĽADOM NA POUŽITÉ LÁTKY A TECHNOLÓGIE

Keďže pri inštalácii ani pri prevádzke odsávacích a filtračných zariadení sa nebudú používať žiadne nebezpečné ani škodlivé látky nevznikajú žiadne riziká havárií ani v prepojení s ostatnými realizovanými činnosťami. O ďalších plánovaných činnostiach nemáme v tomto čase vedomosť.

III.4 DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Na realizáciu zámeru inštalácie odsávacích a filtračných zariadení sa nevyžaduje žiadne povolenie podľa osobitných predpisov.

III.5 VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Realizácia ani prevádzka predmetnej stavby vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a vzdialenosť od štátnych hraní, nebude mať negatívny vplyv na okolité susediace štáty.

III.6 SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ

III.6.1 Charakteristika zdrojov znečistenia a ich vplyv na životné prostredie

Na území mesta Žiar nad Hronom je evidovaných 67 prevádzkovateľov malých zdrojov znečisťovania ovzdušia. V priebehu roka sa ich počet mení z dôvodu vytvárania nových prevádzok, zrušenia prevádzok, alebo prekategorizovania zdrojov z malých na stredné, alebo opačne.

V súlade s §6 ods.5 zákona č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia vydalo mesto Žiar nad Hronom Všeobecne záväzné nariadenie č.7/2009 o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia prevádzkovateľmi malých zdrojov znečisťovania ovzdušia.

V zmysle §6 ods. 4 VZN č.7/2009 prevádzkovatelia malých zdrojov sú povinní oznámiť do 15. februára kvôli určeniu výšky poplatku každý malý zdroj mestu.

Podľa informácií z NEIS, bolo v roku 2016 v okrese Žiar nad Hronom evidovaných 102 prevádzkovateľov 136 stredných a 10 veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Všetky emisné zdroje v okrese Žiar nad Hronom imitovali do ovzdušia (v roku 2016) spolu 530 t TZL, 3 003 t SO_2 , 793 t NO_x, 18 885 t CO. Rozhodujúce zdroje predstavujú spoločnosti Veolia Utilities Žiar nad Hronom, Nemak a Slovalco .

Kvalita vody na toku Hron a na jeho prítokoch je ovplyvnená vypúšťaným znečistením z bodových zdrojov znečistenia ako aj plošným znečistením. Medzi najvýznamnejšie priemyselné zdroje odpadových vôd v predmetnom území patrí Dalkia Industry Žiar nad Hronom a z hľadiska množstva vypúšťania komunálnych odpadových vôd mesto Žiar nad Hronom. V úseku od Žiaru nad Hronom je kvalita vody zaťažená odpadovými vodami z rudných baní a podnikov na spracovanie rúd

(Žiar nad Hronom, Hodruša), spracovanie dreva (AQUAVITA Žarnovica), spracovanie minerálnych vlákien (Izomat Nová Baňa)

V kvalite poľnohospodárskej a lesnej pôdy je situácia nepriaznivá, lebo je ovplyvnená spádmi exhalátov z jednotlivých zdrojov znečistenia v rámci územia a čiastočne aj z diaľkového prenosu emisií z Hornej Nitry. Od spôsobov hnojenia priemyselnými hnojivami závisí stupeň znečistenia poľnohospodárskej pôdy.

V zmysle geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Lukniš, Atlas krajiny SR, 2002) patrí záujmové územie do sústavy Alpsko - himalájskej, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorné Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie, celku Žiarska

kotlina. Podľa základného rozdelenia dané územie patrí do Vulkanickej blokovej štruktúry Slovenského stredohoria. Podľa základných typov erózno-denudačného reliéfu ide o reliéf rovín a nív. Medzi vybrané tvary reliéfu patria poriečne nivy.

Záujmové územie z geologického hľadiska patrí do Žiarskej kotliny. Na stavbe predmetného územia sa podieľajú horniny neogénu a kvartéru. Neogénne sedimenty predstavujú súvrstvie jazerného typu miocén-pliocénneho veku.

Podľa Inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (Atlas krajiny SR, Bratislava, 2002) dotknuté územie sa nachádza v regióne tektonických depresií, subregióne s neogénnym podkladom a rajóne údolných riečnych náplavov (F).

Podľa mapy seizmických oblastí na území SR (STN 73 0036) je predmetné územie zaradené do oblasti, kde možno očakávať otrasy do 8° podľa M.S.K. stupnice. V záujmovom území, ktoré sa nachádza na nive rieky Hron, neboli doteraz zistené žiadne znaky nestability územia v prirodzenom stave, preto je územie hodnotené ako stabilné.

Z hľadiska pôdnych typov sa v predmetnom území nachádzajú pôdy nivné so sprievodnými nivnými pôdami glejovými na nekarbonátových nivných sedimentoch ako aj hnedými a ilimerizovanými pôdami oglejenými so sprievodnými pseudoglejmi na sprašových hlinách, vulkanických horninách.

Záujmové územie patrí do teplej klimatickej oblasti, ktorá je charakterizovaná teplou kotlinovou klímou s dlhým, teplým letom, veľmi krátkym prechodným obdobím s mierne teplou jarou a jeseňou, a krátkou chladnou zimou s krátkym trvaním snehovej pokrývky. Z hydrologického hľadiska patrí záujmové územie do povodia rieky Hron (4-23), ktorá preteká záujmovým územím v juhozápadnom smere. Najvýznamnejším prítokom Hrona v území je pravostranný prítok Lutilský potok, ktorý sa vlieva do Hrona pred Šibeničným vrchom. Rieka Hron , ktorá vymodelovala údolie meandruje vo svojich náplavoch. Priemerný jej spád je 1,6 ‰. Celkovo má nerozvinutú perovitú riečnu sústavu. Typ režimu odtoku je vrchovinovo-nížinný , dažďovo-snehový s akumuláciou v mesiacoch december až február, s najvyššou vodnosťou v mesiaci marec až apríl a najnižšou v mesiaci september.

Žiarska kotlina ako severná časť širšieho záujmového územia je súčasťou vymedzenej hydrotermálnej oblasti stredoslovenských neovulkanitov. Z geotermálneho hľadiska možno územie kotliny charakterizovať ako geotermicky vysoko aktívnu oblasť. Z hľadiska fytogeografického členenia územie patrí do oblasti Západokarpatskej flóry (Carpaticum Occidentale), obvod predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), Slovenské Stredohorie a Žiarska kotlina.

V predmetnom území možno vyčleniť lužné lesy nížinné (Ulmenion) – v alúviu rieky Hron, dubovo-hrabové lesy karpatské (Querco roburi – Carpinenion betuli), ktoré zaberajú takmer celú kotlinu a so stúpajúcou nadmorskou výškou prechádzajú do bukových lesov kvetnatých. V kotline sú miestami zastúpené dubové nátržníkové lesy (Potentillo albae – Quercion). Ostatné spoločenstvá sú zastúpené len sporadicky.

Vzhľadom na charakter využitia územia bezprostredne súvisiaceho s predmetným výrobným areálom tu nachádzajú vhodné podmienky len synantropné živočíchy indiferentné k stanovišťu. Tieto biotopy sú podľa katalógu biotopov v publikácii Biotopy Slovenska ako antropogénne biotopy. Konkrétna lokalita zámeru nepredstavuje žiadny významný biotop v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z.

V scenérii lokality zámeru a jej bezprostredného okolia dominantnými prvkami sú zastavané plochy s prevažujúcim funkčným využitím výrobných, administratívno prevádzkových areálov, služieb a obytných budov, doplnené o dopravné štruktúry.

Všetky prírodne hodnotné lokality sú vo väčšej vzdialenosti od lokalizácie zámeru, takže realizácia zámeru ich neovplyvní. Priamo do riešenej lokality nezasahuje ani jedno chránené územie. V súlade so zákonom 543/2002 Z.z. preto platí v dotknutom území prvý stupeň ochrany.

III.4.2. Celková kvalita životného prostredia človeka a súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Obr.č.6: Ohrozené oblasti Slovenskej republiky (fialové označenie)

Exploatácia prírodných zdrojov ,znečisťovanie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdy , dopravná záťaž spôsobujú prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým aj do potravinového reťazca ,ktorý končí u človeka. Neorganizované hromadenie priemyselných a komunálnych odpadov, zastaralosť technológií a infraštruktúry prispieva k zhoršovaniu životného prostredia. Celkové narušenie funkčnosti a štruktúry krajiny s nepriaznivým dopadom na genofond a biodiverzitu spôsobuje najmä odlesňovanie, odvodnenie krajiny, sceľovanie pozemkov. V konečnom dôsledku toto všetko ovplyvňuje vek a zdravotný stav ľudskej populácie. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky na základe § 9, ods. 3 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší uverejňuje vymedzenie oblastí riadenia kvality ovzdušia.

Podľa výsledkov meraní povrchových vôd za obdobie 2016 na toku Hron – Žiar nad Hronom (riečny kilometer 131,50), spĺňajú všetky sledované ukazovatele požiadavky NV SR 269/2010 Z.z. na kvalitu povrchových vôd *(Kvalita povrchovej vody na Slovensku za rok 2016, SHMÚ Bratislava, 2017).*

Základný chemizmus podzemných vôd aluviálnych náplavov Hrona od Žiaru nad Hronom po Želiezovce je v aniónovej časti tvorený hydrogénuhličitanmi a síranmi. Obsah chloridov v rámci vzorkovaných objektov bol relatívne nízky. V katiónovej časti väčšinou prevládajú ióny Ca nad Mg (Ca-Mg-HCO_3 až Ca-Mg-HCO_3-SO_4 typ). Mineralizácie tu dosahovali stredne vysoké až vysoké hodnoty. Najvyššia je objekte Lehôtka pod Brehmi, kde sa namerala celková mineralizácia 15 059 $mg.l^{-1}$. Uvedený objekt dokumentuje buď prienik znečistenia zo skládky spracovaného bauxitu do podzemných vôd (vzdialenosť cca 400 m od telesa skládky v smere prúdenia podzemných vôd), a zvyškové znečistenie podzemných vôd z minulosti. Podľa Palmer-Gazdovej klasifikácie sa podzemné vody tejto oblasti zaraďujú do výrazného až nevýrazného vápenato-horečnato-hydrogénuhličitanového typu, ktorý pomerne často prechádza do prechodného vápenato-sírano-hydrogénuhličitanového typu (Horná Seč). Takýto vývoj v chemizme podzemných vôd je dôsledkom znečistenia, ktoré pochádza z ľudskej činnosti v tejto oblasti (poľnohospodárstvo, priemysel).
Na najbližšom objekte monitorovacej siete SHMÚ – Šášovské Podhradie boli prekročené hodnoty u mangánu 1,5 $mg.l^{-1}$ (limitná hodnota je 0,05 $mg.l^{-1}$), železa dvojmocného 6,11 $mg.l^{-1}$ (limitná hodnota je 0,2 $mg.l^{-1}$), celkového obsahu železa 6,11 $mg.l^{-1}$ (limitná hodnota je 0,2 $mg.l^{-1}$), CHSK-Mn 3,55 $mg.l^{-1}$ (limitná hodnota je 3,0 $mg.l^{-1}$) a Arzénu 13,0 $\mu g.l^{-1}$ (limitná hodnota je 0,2 $\mu g.l^{-1}$). *(Kvalita povrchových vôd na Slovensku 2002 - 2003, SHMÚ Bratislava, 2004)*

V záujmovom území bol v roku 2006 realizovaný radónový prieskum. Povinnosť robiť radónový prieskum pod každou stavbou rieši Zákon o ochrane ľudí č.470/2000Z.z. Pre účely hodnotenia územia z hľadiska radónového rizika bolo základné meranie objemovej aktivity radónu v pôvodnom vzduchu robené SCINTILAČNOU METÓDOU – pomocou lucasových komôr .Pre zistenie plynopriepustnosti pôd bolo urobené na základe skrátenej granulometrickej analýzy v zmysle normy STN 73 1001.Z posudku vyplynulo nasledovné vyhodnotenie:
-priepustnosť základových pôd – stredná
-objemová kvalita radónu – tretí kvartil: 37,1 kBq/m³
-výsledné radónové riziko – stredné.
Na základe týchto údajov objemová aktivita radónu v pôvodnom vzduchu hodnoteného pozemku prekračuje odvodenú zásahovú úroveň na vykonanie opatrení proti prenikaniu radónu.

Pod pojmom radónové riziko z geologického prostredia označujeme pravdepodobnosť výskytu zvýšenej úrovne objemovej aktivity radónu v tomto prostredí. Radón sa vo vnútri objektu rozpadá na dcérske produkty rozpadu, ktoré sú vo vzduchu zachytávané drobnými prachovými časticami. Nimi sú vdychované a akumulované v pľúcach a prieduškách. V ľudskom tele takto spôsobujú vnútorné radiačné ožiarenie. Týmto ožiarením vzniká riziko vzniku zhubných nádorov, hlavne karcinóm pľúc.

Stavebný zákon v znení neskorších predpisov stanovuje pre investora povinnosť odborne posúdiť pred zahájením stavby základovú pôdu z hľadiska radónového rizika. Hygienický limit v pobytových priestoroch je stanovený na 200Bq/m³.
Napriek už nameraným hodnotám v blízkosti predmetného územia bude pre areál betonárky vykonaný radónový prieskum nanovo a prijaté opatrenia v zmysle Nariadenia vládyč.350/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

Hodnotenie súčasného zdravotného stavu obyvateľstva záujmového územia je veľmi obtiažne nakoľko nie sú k dispozícii podrobné údaje na charakteristiku uvedeného javu v danej lokalite. Údaje o zdravotnom stave obyvateľstva sú k dispozícií sumárne za okres v zdravotníckych ročenkách a štatistických publikáciách.

Dôležitým ukazovateľom je stredná dĺžka života pri narodení, ktorá vyjadruje počet rokov, ktorých sa dožije novorodenec za predpokladu zachovania úmrtnostnej situácie v období jej výpočtu. Vek dožitia u nás sa postupne zvyšuje. V roku 2003 bol 69,77 roka u mužov a 77,62 roka u žien *(ŠÚ SR, Vybrané údaje v regiónoch, 2005)*. V európskom porovnaní sa Slovensko radí medzi priemerné krajiny. V okrese Žiar nad Hronom stredná dĺžka života v období rokov 1999 až 2003 bola 69,91

rokov u mužov a 78,42 rokov u žien. Pre medzinárodné porovnanie vekovej štruktúry obyvateľstva sa obyčajne používa index starnutia definovaný ako počet osôb vo veku 65 a viac rokov na 100 detí vo veku 0 až 14 rokov. Na Slovensku pripadá na 100 detí 63 obyvateľov vo veku 65 a viac čím sa približuje európskemu priemeru s hodnotou indexu starnutia 78,6.

Hodnoty zdravotného stavu obyvateľstva možno porovnávať s priemernými hodnotami za územie SR. Hodnoty jednotlivých ukazovateľov v okrese Žiar nad Hronom sa pohybujú na úrovni celoslovenských priemerných hodnôt, prípade sú pod uvedeným priemerom. Omnoho horšie ukazovatele sú v oblasti drogových závislostí. Najpočetnejšiu skupinu liečených užívateľov drog tvorila veková skupina 20 – 24 ročných. V roku 2003 dominantnou užívanou drogou bol i naďalej heroín, ktorý užívalo 51,8 % pacientov.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

IV.1 ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Z hľadiska časového vzhľadom k etapám projektu sa vplyvy rozdeľujú na :

Vplyvy počas výstavby – pôsobia počas stavebnej činnosti – procesu výstavby, dané sú dĺžkou výstavby a jej špecifickosťou.

Vplyvy počas prevádzky – dané sú povahou prevádzok, ich kvalitatívnymi a kvantitatívnymi parametrami. Ich trvanie je analogické s prevádzkovaním objektu.

Základom pre hodnotenie vplyvu predkladaného zámeru na životné prostredie je skutočnosť, že:

- priamo dotknutý areál je lokalizovaný v Priemyselnom parku Ladomerská Vieska a priemyselnom parku Žiar nad Hronom, ktoré tvoria priemyselnú zónu
- podľa platného územného plánu je lokalizovaný v priestore zmiešané územie výroby, obchodu a služieb
- priamo dotknutý areál je súčasťou antropogénne zmenenej urbanizovanej krajiny, s výskytom lokálne devastovaných plôch
- areál priemyselnej zóny v rámci ktorého sa areál spoločnosti Fagor Ederlan Slovensko nachádza, pretína významná dopravná komunikácia I/ 65 (E571)

IV.1.1 Vplyvy na prírodné prostredie

IV.1.1.1 Vplyvy na horninové prostredie a reliéf krajiny

Zásadný zásah do horninového prostredia, ktorý by významným spôsobom ovplyvnil širšie okolie nemôže nastať ani počas výstavby ani počas prevádzky odsávacích a filtračných zariadení.

Potenciálnym zdrojom znečistenia horninového prostredia môžu byť havarijné stavy (únik ropných látok zo stavebných a prevádzkových mechanizmov, havária technológie , nesprávna manipulácia s odpadom). Pôjde však len o možné riziká, ktoré budú eliminované už v rámci projektovej prípravy ako aj samotnými prevádzkovými predpismi.

IV.1.1.2 Vplyvy na ovzdušie

Inštalácia odsávacích a filtračných zariadení nebude mať žiadny vplyv na kvalitu ovzdušia mimo výrobnej haly.

Cieľom realizácie činnosti je výrazne zlepšiť kvalitu pracovného prostredia v hale čistením odsávanej vzdušniny s obsahom fugitívnych emisií, pričom vyčistená vzdušnina je vracaná späť do haly.

IV.1.1.3 Vplyvy na vody (podzemné aj povrchové)

Prevádzkou inštalovaných odsávacích a filtračných zariadení sa zvýši spotreba pitnej vody o cca 16 m^3ročne a zároveň rovnako vzrastie aj produkcia odpadových vôd, ktoré budú následne spolu s ostatnými odpadovými vodami z prevádzky čistené na jestvujúcej deemulgačnej stanici.

IV.1.1.4 Vplyvy na pôdu

Počas prevádzky nie sú reálne významné vplyvy na pôdne pomery . Kontaminácia pôdy počas prevádzky sa nepredpokladá, takéto ovplyvnenie predstavuje iba riziko pri náhodných havarijných situáciách (únik ropných látok zo stavebných a prevádzkových mechanizmov , havárie potrubí, technologická havária, nesprávna manipulácia s odpadom a pod.) Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na kvalitu pôdy.

IV.1.1.5 Vplyv na biotu

Vzhľadom na súčasné využívanie územia a ďalšie existujúce činnosti vykonávané v území, nie je predpoklad vzniku nových negatívnych vplyvov na biotu.

Vplyv zámeru na faunu sa neočakáva.

IV.1.2. Vplyvy na krajinu

IV.1.2.1 Vplyvy na krajinnú štruktúru a jej stabilitu

Zámer bude realizovaný v existujúcom areáli bez ovplyvnenia ďalších hospodárskych aktivít. Iné prvky urbánneho komplexu (priemysel, služby, rekreácia a pod.) nebudú realizáciou zámeru negatívne dotknuté.

IV.1.2.2 Vplyvy na scenériu krajiny a ochranu prírody

Inštalácia odsávacích a filtračných zariadení sa realizuje v existujúcom areáli, čo nijakým spôsobom neovplyvní okolitú priemyselnú činnosť. Scenéria krajiny sa nezmení.

IV.1.3 Vplyvy na obyvateľstvo, sídla a socioekonomickú sféru

IV.1.3.1 Vplyvy na obyvateľstvo a urbanizáciu krajiny

Vlastná inštalácia ani prevádzka odsávacích a filtračných zariadení neovplyvnia obyvateľstvo žiadnym spôsobom. Počas prevádzky sa prejaví pozitívny vplyv na pracovníkov v podobe zníženia množstva fugitívnych emisií.

IV.1.3.2 Vplyvy na kultúrno -historické pamiatky

V záujmovom území sa nenachádzajú žiadne kultúrne a historické pamiatky, paleontologické náleziská, či významné geologické lokality, ktoré by mohli byť ovplyvnené realizáciou zámeru. Rovnako nepredpokladáme ani vplyv na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy.

IV.1.3.3 Vplyvy na poľnohospodársku výrobu a lesné hospodárstvo a priemyselnú výrobu

Realizácia činnosti nemá na poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo žiadny vplyv. Rovnako nepredpokladáme žiadne priame vplyvy navrhovanej činnosti na priemyselnú výrobu.

IV.1.3.4 Vplyvy na vodné hospodárstvo

Priamo dotknuté územie navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadneho pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov ani iných území, ktoré sú vodohospodársky chránené.

IV.1.3.5 Vplyvy na dopravu , inú infraštruktúru, služby a cestovný ruch

Realizáciou činnosti nebude ovplyvnená doprava, ani iná infraštruktúra, služby či cestovný ruch.

IV.2 HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Počas inštalácie odsávacích a filtračných zariadení nedôjde k ovplyvneniu zdravotného stavu obyvateľstva , pretože práce sa budú diať v rámci už jestvujúceho priemyselného parku.

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

V spoločnosti Fagor Ederlan Slovensko, a.s. prebieha výroba tlakových odliatkov hliníka. V súčasnosti je zabezpečená výroba Al tlakových odliatkov na 10 kompletných integrovaných pracoviskách, kde srdcom každého pracoviska je tlakový lis s tlačnou silou 12 000-23 000 kN. Každé integrované pracovisko je vybavené tlakovým lisom a perifémymi zariadeniami. Integrované pracoviská tlakového liatia sú osadené v jestvujúcej hale SO 512, p.č. 714 , k.ú. Vieska. Ročne sa vyrobí na týchto pracoviskách celkom ~ 1 130 460 ks /rok odliatkov rôzneho tvaru a priemernej hmotnosti ~5,5 kg/kus. Odliatky sú vyrábané zo štandardnej zliatiny Al (napr. DIN 226) alebo podľa požiadavky zákazníka. Pri procese odlievania – výroby tlakových odliatkov z hliníka, vznikajú emisie vodných pár nasýtené olejovými aerosólmi, ktoré sa požívajú pri ošetrení formy, pri mazaní piesta tlakového lisu a časť TZL, ktoré sa dostávajú do ovzdušia ako emisie TZL a organických látok vo forme olejovej hmly. Predmetom riešenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti je osadenie zariadenia nad jestvujúce lisy, ako príslušenstva k lisom, pre zachytenie fugitívnych emisií, ktoré sa uvoľňujú počas lisovania hliníka pri výrobe tlakových odliatkov. Toto zariadenie bude umiestnené priamo nad každým tlakovým lisom integrovaného pracoviska do miesta vzniku fugitívnych emisií. Každé pracovisko je osadené decentralizovaným odsávacím zariadením. Celkový počet pracovísk, na ktorých má byť inštalované decentralizované odsávacie zariadenie je 10.

Odsávací výkon: 15 000 m^3/hod

Garantovaná výstupná koncentrácia: TZL 0,5 mg/Nm^3

organické látky 1,0 mg/m^3

Pri prevádzkovaní odsávacích a filtračných zariadení vzniknú mierne zvýšené (cca. 15 m^3) nároky na spotrebu pitnej vody a rovnako sa mierne zvýši (cca. 15 m^3) aj produkcia odpadových vôd. K nárastu dôjde aj v produkcii odpadov a to cca o 20 t ročne. Inak nebude mať inštalácia odsávacích a filtračných zariadení žiadny vplyv na životné prostredie ani obyvateľstvo. Jej základným pozitívnym vplyvom bude zníženie fugitívnych emisií v pracovnom prostredí výrobnej haly spoločnosti Fagor Ederlan Slovensko, a.s.

VI. Prílohy

Príloha č. 1:
Rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia v Banskej Štiavnici č. 2011/00342/ZH-JA zo dňa 26.04.2011 o neposudzovaní činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Príloha č. 2:
Mapa širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe

Príloha č. 3:
Výpis z katastra nehnuteľností a kópia katastrálnej mapy

Príloha č. 4:
Projektová dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti.

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

21.06.2018

VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

Enviroservis, s.r.o.
Priemyselná 12, 965 63 Žiar nad Hronom
Tel.: 045/601 2210
E-mail: tahunova.miriam@zsnp.sk

Ing. Miriam Ťahúňová

_____
Ing. Miriam Ťahúňová
spracovateľ oznámenia

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Joseba Agirre - riaditeľ Fagor Ederlan Slovnesko, a.s.
Priemyselná 12
965 63 Žiar nad Hronom

_____
Joseba Agirre
oprávnený zástupca navrhovateľa